

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 15. szám.

Kedd, január 20.

Szél a kiegyezésről.

Nagybecskerek, január 20.

(Dsk.) Ama monumentális beszéd hatása alatt, melylyel Szél Kálmán ünneppé avatta a képviselőház csütörtöki ülését, s mely a kész kiegyezés értékes, üdvös benső tartalmát az ország színe elé tárta, lehetetlen rá nem utalnunk arra, hogy az ellenzéki sajtó csak pár nap előtt kicsoda híreket kolportált a kiegyezési megállapodásokról.

A legkisebb vád volt, hogy Szél Kálmán elakudta, sőt eladta az országot a németnek; a képtelenebbnél képtelenebb megállapodásokról adott naponta szenzációs híreket.

Most, mikor ime, a féltve őrzött titok mélyéből kipattant a színarany igazság, magok a higgadtabb ellenzéki politikusok kényszerítve vannak nyíltan beismerni, hogy ez a kiegyezés sokkal jobb a réginél, ugy Magyarország és Ausztria egymásköztli, mint a külső országokkal szemben egyöntetű védelemre alapított viszonylataiban.

Különösen ez utóbbi megállapodások fontosak, — hiszen mi egymás közt csekély változtatással megférünk a Deák Ferenc által lerakott régi alapokon s közönségünk létjogosultságát ugy dinasztikus, mint nagyhatalma alapokon az idő vasfoga rég kipróbálta.

A gazdasági és ipari követelmények fejlődése mellett, természetszerű folyamánként annak, hogy az államélet-fentartás fokozódó igényeinek biztos bázisaiképpen kell biztosítaniuk: a vámszerződések azok, amiken a boldogulás, a jólét sarkallik.

Az ipari vámtételek emelésénél egyetlen szempont: a kisipar védelme vezette mindkét felet. Nagy szó ez, különösen városaink kisipara érdekében. Egy sugár, mely annak hanyatlását melegevel föltartoztatja.

Földmivelő államban nagyobb érték nem igen van a földnél, mint az állattenyésztés. Különösen nálunk, mert a magyar-fajta a legkapósabb világszerte. És ime, mily megnyugtató az is, hogy a Széll-kormány, bár bizonyára nem minden nehézség árán keresztül tudta forszírozni egyik legnagyobb sérelmünk orvoslását ebben a tekintetben. Legtöbbet károsodtak sertéshizláló gazdáink az osztrákok bosszantó eljárásával, hogy azok nem engedtek meg bevinni a sertésvészszel sújtott kerületekből egyetlen sertést sem. Most a kiegyezésben erről is van gondolkodás: bizott sertést lehet Ausztriába vinni bárholnan, sőt soványat is levágottan.

És végül a nagyszabású, exposészerű kijelentés halmazából kicsillan államiségünk örök hitelképességének főbiztosítéka: a készfizetések fölvétele, mely a legközelebbi idők kérdése csak.

... Igy árulta el az ország érdekeit s magát az országot Szél Kálmán!

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Nagybecskerek város képviselőtestülete ma délután 3 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével a városházán rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a különböző bizottságokat választotta meg. A választások eredményét lapunk holnapi számában közöljük.

— A diplomácia köréből. Ifj. Nikolics Feodor báró, követési attasé, aki Madridból Bukarestbe volt áthelyezve, újabban a külügyminiszteriumhoz lett Bécsbe beosztva, ahova Rudnáról szolgálattételre folyó hó 14-én elutazott.

— A megyei pénztárak átadása. A vármegyei pénztáraknál ma befejezték a készpénz és értékpapír átadását. A számadások szerint a vármegye házipénztára átadott az államnak 153.309 kor. 45 fillér készpénzt és 11.396.109 kor. 67 fillér értékpapírt. Az árvaszék pénztárával 44.768 kor. 60 fillér készpénzt és 3.129.951 kor. 74 fillért, vagyis a két pénztár átadott az államnak összesen 14 millió 724.139 kor. 46 fillért készpénzben és értékpapirokban.

— Téli ruha a szegény gyermekeknek. Báró Baich Ivánné, szül. Thoroczky Eszter grófné, a bocsbári szegények állandó nemesszívű gyámoltója, mint minden évben, ugy az idén is f. hó 14-én tizenkét vegyesajku iskolás-fiút öltöztetett fel — tetőtől talpig — jó meleg téli ruhákkal. Mint lapunknak írják, megható volt a kicsikék kitörő öröme, amikor haza sietve már az uton dicsekedtek el a járó-kelőknek kedves ajándékukkal.

— Meghívó. A torontálmegeyi magyar köznevelődési egyesület f. é. február hó 3-án délután 4 órakor tartja ez évi rendes közgyűlést a központi állami népiskola könyvtári helyiségében, hova az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az egyesület igazgatósága.

— Eljegyzések. Jäger József dettai nagybirtokos és takarékpénztári igazgató leányát, Carolát, eljegyezte Wild Károly, a dettai kir. járásbíró albirája, Wild Sándor, nyugalmazott zombolyai uradalombeli főszámvevő fia. — Geisz Antal eljegyezte Röhling Franciskát Bégaszentgyörgyöri.

— A nagybecskereki ifjusági egyesület. A nagybecskereki ifjusági egyesület f. é. február 14-én a Korona-szálloda nagytermében táncmulatsággal összekötött estélyt rendez. Az estély iránt a legszélesebb körökben a legelőkelőbb érdeklődés mutatkozik. Hisz ez alkalommal fog a fiatal egyesület, mely iránt mindenki a legnagyobb rokonszenvvel viseltetik, első ízben a nyilvánosság elé lépni. Belépő-díj személyenként 1 korona, családjegy 2 korona 40 fillér. A tiszta jövedelmet az egyesület harmónium megvételére és egyéb szervezkedési költségekre fogja fordítani. A változatos programot legközelebb közölni fogjuk. Olvasó közönségünk figyelmét a nemescélú egyesület által rendezendő mulatságra már előre is felhívjuk. Itt említjük meg egyuttal, hogy az egyesületnek legutóbbi rendes

A „TORONTÁL” tárcája.

Vége.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —
(Írta: Török Ferenc.)

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Mielőtt felolvasásom megtartánám, szükségesnek tartom kijelenteni, hogy az két részből áll: az első rész tartalmazza felolvasásom történetét, a második a tulajdonképeni felolvasást.

— De hát — fogják kérdezni. — mi szükség nekünk tudni e felolvasás történetét?
Nagyon szükséges tisztelt hölgyeim és uraim, mert ez szoros összefüggésben van felolvasásom tárgyával s annak elengedhetlen tartozékát képezi, amiről egyébiránt felolvasásom végén fognak meggyőződni. Tehát szíves türelmüket kérem!

I. Rész.

Felolvasásom története.

Mondhatom tisztelt hölgyeim és uraim, erősen megakadtam, mikor a rendezőség e felolvasás tartását, illetőleg kitüntető bizalmával megtisztelt. Miről írjak?

Aggodalmaskodásom közepette egyik barátom vigasztalt: „Tudod pajtás, ha nagyon talál szorulni az a bizonyos rongy, amibe a lábad csavartatod, hát egy kis plagium az ócskaságok közül, ne félj semmitől!”

Hát hiszen én nem is félek semmitől, de ha kitalál tudódnai a dolog. Pegasusom, mely immár a Parnassus teteje felé mászkál, szárnyaszegetten fog alábukdácsolni. Aztán meg azt is tudom, hogy minden író Bernát Gazsival tart, aki tudvalevőleg

Felolvasta a Magyar Kör 1903. január 17-iki estélyén.

azt mondta volt az inasának: „Tudod édes Vojtina Mátyás, nekem az ellen hogy lopj, in theoria semmi kifogásom; de in praxi, hogy én tölem lopj, ünnepélyesen tiltakozom!”

Ez jó ötlet volt, az Isten sugalta. Azaz, hogy Jókaiiban olvastam. Hanem az mindegy. Fődolog, hogy megtaláltam az eszmét, amiről írni fogok. Mert illenék tudni, nagyrődemű közönség, hogy ez a Vojtina Mátyás, a Bernát Gazsi inasa, egy híres genie volt, kit azonban az irigy pesti írók több más, hozzá hasonló társával egyetemben lerugdostak a Parnassusról.

Tehát írok én ezeknek az elfelejtett genieknek a műveiről egy tanulmányt, amelyben nem csak minden olyan lesz, amivel egy ilyen diszes közönséget mulattatni lehet, hanem az újdonság ingerével is hatni fog.

Az ám! Csakhogy most hirtelenében honnan szedjem össze a hazafivertőidákat?

Aztán aggodalmaim is kezdtek támadni: hátha nem tudok elkészülni egy ilyen nagyszabású tanulmányra. Azaz, hogy elkészülni elkészülök valahogy, csak hogy nagyon felületes találni. Eh mit! gondoltam magamban, a nagyrődemű közönség meg fog bocsátani, hiszen nem vagyok én Beóthi Zsolt. A kedvem azonban végkép elrontotta az a gondolat, hogyha én egy ily felületes tanulmányt írok ily nagy emberek remekeiről, a haza vándorlantasá két kézre kapja immár szegre akasztott lantját s olyan megrovási kalandban részesít, ugy pellengére állít, hogy tudom isten örökre elmegy a kedvem az írástól.

Javában töprengtem a felett, hogy immár mittevő legyek, mikor a cselédem azt kérdezi a feleségemtől: „Nagysága kérem, mikor van Luca napja?”

Mondja a feleségem, hogy éppen ma. Őszintén bevalva, hallottam már sokszor

Luca napjáról, de sohse érdeklődtem annyira iránta, hogy utána jártam volna, mi közük az embereknek e naphoz?

Ez volt az oka, hogy megkérdeztem a cselédem, aki az önök előtt bizonyosan ismeretes magyarázatot adta s ami engem egy újabb eszméhez juttatott.

Ez pedig a következő volt.

Ugy adom elő a dolgot, mintha hitelt adtam volna a Luca szekéhez fűzött babonának s megfárgatam volna a kitűzött időre, t. i. karácsony szombatjára a boszorkánylábalku szeket.

Az éjfélti mise alatt aztán ráülve, nemcsak meglátom az összes boszorkányokat és ördögöket, hanem részt is veszek egy boszorkánygyűlésen és lakomán.

Természetesen leirtam volna, hogy — a babonának megfelelőleg — a boszorkányok és ördögök hogy járják körül a szent éjszakán a várost; hogy gyűjtik össze az alkalmas mediumokat, kik a tenyerökön, a talpokon s a hónok alján „megkenekedvén”, felirt nevéket az ördögnek adják átál s ezáltal boszorkányokká változnak, hogy reptül mindenik boszorkány ördög-szeretőjével seprőn, szénvonón, piszkafán, guzsajon, kecskén és fekete macskán a szegedi Óthalomhoz.

A boszorkányok persze engem is magokkal cipelték volna.

Leirtam volna a gyűlést, melyben a boszorkányok és ördögök beszámolnak, hogy a hazugság, irigység, rágalom, képmutatás, alattomoskodás stb. révén mennyi rosszat tettek az emberek közt s ez mennyire volt kerékkötője az egészséges társadalmi élet fejlődésének.

Leirtam volna az ezt követő lakomát: hogy esznek sónélküli eledeleket s nyakalják a bort tehéncsülökből; a fákön ülő ördögzenészek hogy zenélnek löfejjel, füttykössel, macskafarokkal

A „Hivatalos Melléklet” nélkül.

összejövetele alkalmával Benó Otto rendes tag szabad előadást tartott. Előadásában az egyet céljáról, fontosságáról szövelt, társait tömörülésre és összetartásra buzdította. Az előadót lelkesen megéljenzették.

— **Az időjárás.** A szegedi Meteor, amely pontosan megjövendölte a mostani hideget is, a további időjárásról a következőket írja:

A 13-iki csomópont hatása alatt hidegre fordult az idő, vagyis az idei tél harmadik korszaka tényleg bekövetkezett. Ez alkalommal, mint azt már jeleztem is, huzamosabb ideig fog ezen hidegebb idő tartani, a 20-iki csomópont gyenge jellegű ugyan, de inkább még a hidegebb felé viszi az időjárást, így egyedül a 25-iki csomópont erősebb hatása jöhet számba, amely enyhe jellegű csomópont lévén, keresztjezi a lejárási hideget és változó, legvalószínűbben csapadékos, lehet havas, vagy esős jellegű időjárást teremt. A változások csomópontok eléggé fekszenek egymástól, így az időjárás átlagos jellege inkább nyugodt, egyöntetű lesz, kevés különbségekkel. Ezen alapjellege az időjárásnak azonban egy, a 25-iki csomópont hatása alatt egy valószínű napciklon keletkezése folytán módosulhat, amely ezen csomópontot követően a hideget még ezutánra is kinyújthatja, vagy pedig erős vihart vagy szelet hozhat de a napciklon bekövetkezését két nappal előbb már észlelni lehet, amit is lapomnak a rendesen korábban megjelenő számban közölni fogok. Ha a napon a jelenlegi állapotok valami erős hatás következtében nem változnak meg, úgy a télnek még egy negyedik korszakára is el lehetünk készülvé. Az e hónapban még hátralevő változások csomópontok: 20., 25., 28-ra esnek.

— **Halálozás.** Özv. Török Jánosné, szül. Höhn Karolin élete 77-ik évében január hó 19-én Perlaszon meghalt. A boldogultat ma délelőtt temették el nagy részvét mellett Perlaszon.

— **Nagy-Szent-Miklóser Zeitung.** Nagy-Szent-Miklóson új német hetilap indult meg. A lap felelős szerkesztője Klein Péter, főmunkatársa Schreyer Viktor. A midőn az új német hetilap megjelenéséről hírt adunk, az igazság érdekében konstatálnunk kell, hogy azok a híresztelések, melyek azt mondják, hogy a lap pángermán szellemű, valótlanok, mert a lap a leghatározottabban magyar hazafias szellemű. Ennek illusztrálására elégnék tartjuk a „Nagy-Szent-Miklóser Zeitung” legutóbbi január 18-iki számában megjelent „Die Ungarische Staatsprache” című vezércikkét idézni, amely a főbb vonásokban a következő:

A lap egyik főfeladatát az tűzte ki, hogy mindenképen meggyőzze polgártársait a magyar államnyelv elsajátításának feltétlenül fontosságáról és hogy az államhatalmat, esetleg a sajtó hatalmával arra kényszerítse, hogy az e célra szolgáló állami intézményeket a népnek hozzáférhetővé tegye.

Szomorú visszafeljődést konstatál ezután a magyar nyelvnek nem magyar ajkúak által való elsajátítása terén. Ennek okát abban találja, hogy az állam ott állít fel állami iskolákat és ovodákat, ahol azokat ellenséges indulattal fogadják, míg

pld. Nagyszentmiklós környékén, ahol tárt karokkal fogadják az állam által felállított iskolákat, egyetlen egy ilyen sem létezik. „Soviniszták vagyunk — így folytatja — még pedig szigorúan magyar sovíniszták, amennyiben követeljük, hogy az állam nyújtson nekünk alkalmat és módot a hazai nyelv elsajátítására, amit követelni nemcsak polgári jogunk, de kötelességünk is”. Ezen feladat szolgálatába állja „Nagy-Szent-Miklóser Zeitung” is, lelkesedéssel és kitartással azon elvet vallván, hogy a családi körben mindenki ápolhatja anyanyelvét, de a nyilvános életben a magyar államnyelvnek érvényre kell jutnia.

— **Recitatornó az iskolákban.** Wordné Guba Anna ismert recitatornó a napokban a nagybecskereki iskolákban: így a főgimnáziumban, a felső-kereskedelmiben és a zárdaiskolában szavazati előadásokat tartott, amelyeket a növendékek nagy élvezettel hallgattak s az iskolák tanári kara is elismerését fejezte ki értük a recitatornónak.

— **Adományok.** A nagybecskereki takarékpénztár tegnapi igazgatói ülésében a következő adományokat szavazta meg: A vidéki hírlapírók országos szövetségének 25 koronát, a jótékony, szerb, református és izraelita nőegyletnek egyenkint 50 koronát, a gyermekbarát-egyesületnek 25 koronát, kereskedelmi betegsegélyző-egyletnek 50 koronát.

— **A korcsolya-pályáról.** A kemény hideg ismét módot nyújt a korcsolyázás híveinek, hogy teljes passzióval üzhessék az egészséges sportot. A hajóház mellett levő korcsolyapálya már több napja nyitva van s állandóan nagy közönség látogatja, amely vidáman iringál a sima jégtükrön.

— **Ifjúsági egyesület Bocsáron.** Bocsáron nemrégiben megalakult az ifjúsági egyesület 32 taggal. A tagok majdnem minden alkalommal teljes számban jelennek meg és kapva-kapnak az alkalmon, hogy a multban nyert hiányos iskolai nevelést most könnyű szerrel pótolják. Élvezet hallgatni, hogy a német legények elhagyva gyülekező termüket, az utcán hazatérőben milyen szépen dalolják el a magyar himnuszt és a szöveget. De nem volt szükkeblű a község intelligenciája sem, amely az egyesületnek anyagi szükségleteit fedezte úgy, hogy az egyesület részére minden szükséges dolog beszerezhető volt.

— **A pancsovai vöröskereszt-egylet táncmulatsága.** A magyar szent korona országai „Vöröskereszt-egylet”-ének pancsovai választmányára az egyesület pénztára javára január hó 24-én, szombaton, a pancsovai „Trombitás”-szálloda termeiben jótékonycélu táncestélyt rendez. Személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadják. A mulatság kezdete 9 órakor.

— **Tűz a fényi uradalomban.** Vasárnap éjjel 12 órakor nagy riadalom ütötte fel Fény község lakosságát. Az ottani uradalom tulajdonát képező 3 nagy kazal szalma ugyanis ismeretlen okból kigyulladt és teljesen leégett. A nagy lánggal égő és sziporkázó kazlak veszélyeztették a községet is, de szerencsére a tüzet lokalizálták s azután eloltották. A kár 1500 korona, de a szalma biztosítva volt.

Itt félbeszakítom a felolvasást, mert egy sürgöny-levél érkezik számomra, melyet rögtön kézbesítek.

Erre bocsánatot kérek a tisztelt hallgató-ságtól, hogy azt elolvashassam. Olvasás közben elsápadok és felkiáltok: „Oh, a szerencsétlen!” Persze, mindenki kíváncsi lesz a levél tartalmára.

Aztán fajdalmas sóhajok közt jelentem ki, hogy képtelen vagyok felolvasásomat folytatni, annyira megrázott a levél tartalma. S hogy ezt elhagyják, felolvasom a levelet.

Az egész levélhistoria pedig csak kifogás, mert tulajdonképen ez tartalmazza azt a novellát, melyet ennek a diszes közönségnek szántam.

Ez a novellám pedig — dicsekedés nélkül állíthatom, — egyike a legremekőbb műveimnek. Összehasonlítottam én ezt a legrégibb és legújabb novelláimok műveivel s mondhatom mindeniket túlszárnyalta. A terjedelme sem volt nagy, csak 37 sűrűn teletöltött ívre terjedett volna.

Terjedett volna, mondom, mert nagy bánatomra nem írhattam le.

Ugyanis, amint a szobámban fel s alá sétáltam s még egyszer végig gondoltam a novellámat, hogy fáradt agyam pihentessen, egy ujságot veszek a kezembe.

Belepillantok.

Hát uramfia, mit látok?

A tárcarovatban az én saját novellámat szóról-szóra leírva egészen addig: „A kutyák iszonyuan ugattak a holdat...”; aztán utána téve a szokásos záradék: „Folytatása következik.”

Már éppen készültem elkeresztelni az íróját skriblernek, plagiatornak, mikor eszembe jutott: hohó! hiszen ez nem tolvajlás! Ez a hatodik érzékszervnek, a telepáthiának, magyarán mondva a távolérzésnek a kifolyása.

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Január 22. A „Második német-eleméri takaré- és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
Január 22. A „Törökbecsei takarékpénztár” közgyűlése.
Január 25. A „Torontál-ozorai (uzdini) első takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Január 26. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 28. A „Nagybecskereki Kereskedelmi Csarnok” közgyűlése.
Január 31. A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 1. A „Nagybecskereki Népbank részvénytársaság” közgyűlése.
Február 1. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.
Február 1. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Február 2. A „Melencei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Február 2. A „Zichyfalvai takaré- és hitelegylet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 3. A „Torontálmezei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
Február 3. A „Perlaszi új takarékszövetkezet” közgyűlése.
Február 8. A „Párdányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 8. A „Nagykomlói népbank, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 8. Az „Antalfalvai előlegezési és hitelegylet, mint szövetkezet” közgyűlése.
Február 15. A „Torontáli hév. alkalmazottainak takaré- és előlegezési egylete, mint szövetkezet” közgyűlése.

A Nagybecskereki Takarékpénztár közgyűlése.

— január 20.

Mint minden évben, úgy az idén is az Oldal Antal vezetése alatt álló Nagybecskereki Takarékpénztár tartotta elsőnek közgyűlését. S hogy ez az intézet vezet jelenleg Nagybecskereken, minden frázisnál jobban bizonyítja az a körülmény, hogy a Nagybecskereki Takarékpénztár az egyetlen pénzintézet, mely 22 koronát tud fizetni részvényeseinek.

A tegnapi délután lefolyt közgyűlésről következő tudósítunk számol be:

Oldal Antal vezérigazgató üdvözlőlvén a megjelenteket, konstatálja a közgyűlés határozatképességét s közgyűlési elnöknek dr. Plechl Szilárd részvényest hozza javaslatba. (Éljenzés.)

Dr. Plechl megnyitja a közgyűlést, mire Oldal vezérigazgató felolvassa az igazgatóságnak évi jelentését, melyből a következőket közöljük:

A jelentés bevezetésében konstatálja a mult évben is tartott üzleti pangást, majd így folytatja: S ha ennek dacára a letűnt esztendő jóvedelme meghaladja a korábbi éveket, e tény-körülmény magyarazata abban keresendő, hogy részvénytőkénk felemelése folytán tavaly az 1902-ben befizetett tőke is gyümölcsözőtt.

Az újabb rendelkezésünkre bocsátott összegekkel

forgalmi tőkénk	
az 1901. decz.31-ik	4.472.578 kor. 11 fillerről
a mult hónap végével kimutatott	4.671.432 kor. 34 fillerre
vagyis	198.854 kor. 23 fillérrel
szaporodott s ennek	

Igen, tisztelt közönség! eltávolérezte tőlem a novellámat.

Ez a szellemi rokonságból magyarázható ki s azt hiszem, önök is tapasztalták, mindennapi megszokott dolog.

Megbocsátottam tehát szellemi rokonomnak s lemondtam erről az eszméről is, pedig ez igazán jó gondolat volt.

Ezzel a sok töprengéssel annyi időt elfecséreltem, hogy csak egy pár napom maradt hátra. Elhatároztam, hogy a legutolsó napig nem dolgozom semmit, nehogy valamelyik, a kritikásoknak koncot dobáló társam eltelepáthiázza az eszmémet.

A legnagyobb türelmetlenséggel, de jó kedvvel virradtam föl a mai napra, mert egy pompás ötletem támadt, melyet azonnal ki is dolgoztam.

Lássuk tehát a tulajdonképeni felolvasásomat!

II. Rész.

(Egy levelet hoznak.)

Bocsánatot kérek!

(Fölbontja s olvassa.)

Tisztelt hölgyeim és uraim, a legnagyobb sajnálatomra kijelentem, hogy felolvasásomat nem tarthatom meg. Hogy miért nem, megmagyarázza e levél, kegyeskedjenek meghallgatni. (Olvassa.)

„Uram!

Ön már annyi ostobaságot össze-vissza beszélt, hogy kénytelenek vagyunk öntől a szót megvonni. Távozzék a felolvasó asztaltól!

A rendezőség.”

Pedig szavamra mondom, most jött volna az érdekesnél-érdekesebb dolgok egész sorozata, ami felolvasásom címéből is megítélhető, a címe lévén:

Vége.

s a párok, egymásnak hátat fordítva, hogy pendernek táncra s végül a főördög hogy égeti magát hamuvá s hogy osztják el ezt a hamut egymás közt, mint minden rossz okozására alkalmas szert.

Befejezésül pedig pompásan megrajzolt arcképekben — mikből egész gyűjteményem van, — bemutattam volna, hogy tulajdonképen kik is ezek a boszorkányok és ördögök.

Hát ez elég érdekes dolog lett volna.

Csak hogy annak épen 100 oka volt, amiért ezt a vázlatot nem dolgoztam ki. Azt hiszem, ha — minden gonoszkodó célzás nélkül — annyit fölemlíték, hogy egy kicsit féltem a befűtölés és szűrőm kitétele veszélyétől, hát a többi 99 ok felsorolásától fölmentenek s indokolva van, amiért erről az eszméről kénytelen-kelletlen lemondtam.

Aludjunk rá egyet.

Másnap aztán egy jó ötletem támadt. Sőt kitűnőnek is merem nevezni, mert ez újítás fog lenni a felolvasások terén.

A dolgot így eszeltem ki.

Kiülök ide a felolvasó asztalhoz kihuzom a zsebemből a kéziratot, mely egy novellát tartalmaz s aztán rákezdem:

Nyelvessy Ludmilla és Perpathvary Xantippe,
vagy
a hetfejú sárkány s a sárgaszemű szörnyeteg érzékeny története

Ezt a címet persze azért választottam, hogy a tisztelt közönség kedve már jó előre menjen el ettől a felolvasástól, a végén meg annál nagyobb legyen a hatása.

Aztán hozzáfogok az elbeszéléshez:

„Nyelvessy Ludmilla volt a hetfejú sárkány, Perpathvary Xantippe a sárgaszemű szörnyeteg. Mindketten laktak Muzslyán.”

az 1901. szemből tehát kevesebb

pedig, mint volt, 1902 s így esékélyel

A t... összege az zárlatná 1902. vég... vagyis, mi apadt, mi jelentékeny nyokhoz... tőkei viss

A va... 1901. vég... államár... 1902-ben... összesen... 1902-ben... mitoltat... váltaköve... összege... 1902. ve... s így az 1... 31-iki... rel kisebb... Tárz

alá volt... 1901. de... mult hó v

vagyis... nagyobb er... 26%-jának

A jelz... elhelyezet... 1901. év... ugyanis 3... ben állott fenn... folytatott... csont

összegebe... amiből 20... teljesen... tervszerűen... ronkivül tö... mint állam... végével 407... jelentézik... kedés az... végén kim... rel szembe

összege 19... rugott.

Az eltávozo... összesen te... engedmény... Ebből ter... és soron... lesztett... ezen kölcs... a mult évi... szemben... nagyobb os... oldalán.

A lefo... — nagyobb... kölcsönköv... vábbítása... zete mellet

1901. vég... 1902. vég... tehát az ut... rel többet... zásai egye... dezettel b... emelkedett

összege az... 31-iki... az 1902. d... vagyis

A tulajd... melyek mu... tékkel volt... a tavaly... papírvas... — az 190... árfolyam

összforgalma	
az 1901. évi	62,568.738 kor. 75 fillérrel
szemben 1902-ben	60,900.475 kor. 55 fillérre
tehát	1,668.263 kor. 20 fillérrel
kevesebbre,	
a pénztári forgalom	
pedig, mely 1901-ben	33,919.784 kor. 81 fillér
volt, 1902-ben	33,839.703 kor. 75 fillér
s így	80.081 kor. 06 fillérrel
csekélyebb összegre rugott.	
A takarékpénztári bevételek	
összege az 1901. évi	zárlatnál kimutatott 1,558.283 kor. 87 fillérről
1902. végén	1,363.228 kor. 63 fillérre
vagyis	195.055 kor. 24 fillérrel
apadt, miután jobbadán hatóságok és testületek jelentékenyebb összegű s az uralkodó pénzügyviszonyokhoz viszonyítva szerfelett drága kamatozású tőkéit visszafizették.	
A váltóleszámitolási üzletben	
1901. végén volt az	állomány 2,571.573 kor. 62 fillér,
1902-ben leszámított	7,103.706 kor. 94 fillér,
összesen	9,675.280 kor. 56 fillér.
1902-ben visszleszámitoltatott és beváltatott	7,200.231 kor. 53 fillér,
váltóköveteléseink	összege tehát
1902. végén	2,475.049 kor. 03 fillér
s így az 1901. dec.	31-iki
rel szemben	2,571.573 kor. 62 fillér-
rel kisebb volt.	96.524 kor. 59 fillér-
Tárcánkából	
visszleszámitolás	
alá volt bocsájtva	1901. dec. 31-én
631.289 kor. 98 fillér	638.463 kor. 07 fillér
mult hó végével	vagyis
7173 kor. 09 fillér	nagyobb értékű váltó, ami tárcáállományunk kerék
26%-jának felel meg.	
A jelzálogkölesön-üzletünkben	
elhelyezett tőke tavaly szaporodott.	
1901. év végén	ugyanis 399 tétel-
ben	1,442.605 kor. 16 fillér
állott fenn, 1902-ben	folysítottunk 28 köl-
csönt	317.910 kor. 40 fillér
összege, együttesen	1,760.515 kor. 56 fillér,
amiből 20 kölcsön	teljesen, továbbá
tervszerűen és so-	ronkivül törlesztetvén
88.008 kor. 75 fillér	mint állag m. hó
végével 407 tételben	1,672.506 kor. 81 fillér
jelentkezik, az emel-	kedés az 1901. év
végén kimutatott	1,442.605 kor. 16 fillér-
rel szemben tehát	229.901 kor. 65 fillér.
A más intézetekre	
átruházott kölcsönök	
összege 1901. év végével	1,256.811 kor. 85 fillérre
rugott.	Az eltávozott évben
250.688 kor. 31 fillért	összesen tehát
1,507.500 kor. 16 fillért	engedményeztünk át.
Ebből tervszerűen	és soronkivül tör-
lesztetett	68.952 kor. 77 fillér
ezen kölcsönök állaga	1,438.547 kor. 39 fillérrel,
a mult évi	1,256.811 kor. 85 fillérrel
szemben	181.735 kor. 54 fillérrel
nagyobb összeggel szerepel az idej mérleg teher-	oldalán.
A lefolyt év végével	233.959 kor. 42 fillér
— nagyobbrészt az utolsó hónapokban szerzett —	kölcsönkövetelés maradt tárcánkban, melynek to-
vábbítása a pénz- és záloglelőpiac jelenlegi hely-	zete mellett könnyen lesz eszközözhető.
Folyószámlán	
1901. végével	72.884 kor. 59 fillért
1902. végével	87.327 kor. 43 fillért
tehát az utolsó zárlathoz	14.442 kor. 84 fillér-
rel többet követeltünk adósainktól, kiknek tarto-	zásai egyébként alapszabályainknak megfelelő fe-
dezettel bírnak; ugyszólván csekély mértékben	emelkedett a zálogvevők mellett nyújtott
értékpapirelőlegek	összege az 1901. dec.
31-iki	13.908 kor. 88 fillérről
az 1902. dec. 31-iki	14.827 kor. 94 fillérre
vagyis	919 kor. 06 fillérrel.
A tulajdonukat képező értékpapírok,	melyek mult év végén
49.072 kor. ér-	tékkel voltak kitüntetve,
a tavaly történt érték-	papírvásárlások folytán
54.823 korona	— az 1901. dec. 31-iki
árfolyamán lényegesen	

olcsóbban számított —
értéket képviselnek s a
mérlegben 5771 koroná-
val nagyobb összeggel vannak felvéve.

Az 1902. december hó 31 én készült, a fel-
ügyelő-bizottság által záradékolt s a törvényes
időben s módon nyilvánosságra hozott mérleg
az előadottak után oly kéréssel van szerencsénk
a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni, hogy azt a
felügyelő-bizottság egyidejűleg bemutatott jelen-
tésének meghallgatása után helyesnek elfogadni
és ezzel kapcsolatban úgy a felügyelő-bizottság-
nak, valamint az igazgatóságnak az 1902. évre
vonatközlőleg a felmentvényt megszavazni szí-
veskedjék.

A leltár értékéből és kétes követelésekből
leirt 1425 kor. 12 fillér s illetve 4362 kor. 80
fillér, összesen 5787 kor. 92 fillér, továbbá az
igazgatóságot megillető 5933 kor. 52 fillér 10%
nyereményrész leszámítása után a mérleg szerint
a tavalyról előírt s már megadózottat 1913 kor.
95 fillér nyereséggel együtt mutatkozó 55.315 kor.
63 fillér nyeresémet következőképen javasoljuk
felhasználni:

5933 kor. 52 fill. a rendes tartalékalaphoz,
melynek ellátását az alapsza-
bály egyebiránt nem követeli,
az intézeti ház könyvszerinti
értékének csökkentésére létesi-
tett alaphoz csatoltassék,
a tisztviselői nyugdíj-alapnak
adományképen megszavaz-
tassék.

2300 kor. a forgalomban levő 2000 drb.
részvény 30. sz. szelvényének
1000 kor. 22—22 koronával (11%-kal)
való beváltása mellett a rész-
vényeseknek oszthatékképen hol-
naptól kezdve kifizetessék és a
2082 kor. 11 filléryi maradvány a f. évjára
előírassék.

Midőn kérjük a tisztelt részvényes urakat,
hogy határozatukat ily értelemben meghozni és
azután a felügyelő-bizottság működési időtarta-
mának letelte, továbbá a választmányból Benkovich
Mihály, Kellner József, dr. Kis János, Popovits
P. Szilárd, Steyer István és Wolfinger Viktor
uraknak sorrend szerint való kilépése és Zsiros
Mihály ur lemondása folytán három felügyelő-
bizottsági rendes és 2 póttagot 3 évre, valamint
hat választmányi tagot 3 évre és egy választ-
mányi tagot 1 évre választani méltóztatassanak.

Az összes indítványok elfogadtnak, a fel-
mentvényt megadatik.

A közgyűlés azután a következő választáso-
kat ejti meg:

Felügyelő-bizottság 3 évre.
Rendes tagok: Mayer Rezső, dr.
Plechl Szilárd, Winter Fülöp.

Póttagok: Ro'sa Béla, Wéhner György.

Választmányi tagok 3 évre: Annau
Ádám, Benkovich Mihály, dr. Kis János, Petry
Jakab, Steyer István, Wolfinger Viktor.

1 évre: Popovics P. Szilárd.

A közgyűlés végül, dr. Plechl indítványára,
az elért szép eredményért úgy az igazgatóságnak,
mint a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet
szavaz.

□ Szülői- és házi-ipari tanfolyamok
vármegyénkben. Megyei gazd. egyesületünk a tél
folyamán 7 községben rendez téli fásójtási tan-
folyamot. Ezen tanfolyamokat vincellér-iskolát
végzett egyének vezetik; a tanfolyamon gyerekek
és felnőtt ifjak vesznek részt. Ezenfelül megyei
gazdasági egyesületünk Kübekháza és Torontál-
Vásárhelyen kosárcsúti tanfolyamokat tart, melyek
mindegyikén 30—35 egyén nyer kiképzést a kosár-
csúti mesterségből. Ezen tanfolyamok 2 hónapi
tartamuk.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 20-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 20.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott,
amelyen folytatták a cukoregyezményről
szóló törvényjavaslatok tárgyalását.

Ma csak Molnár Józsiás volt már
följegyezve a szólásra s ő a székelység
érdekében beszélt.

Utána Lukács László pénzügy-
miniszter reflektál a vitában elhangzott be-
szédekre. Kijelentette, hogy a cukoradó
leszállítását kilátásba nem helyezheti. Ez
a fogvasztóknak és az állarnak sem volna
hasznára. Mihelyt a kartellek megszűnnek,
az árcsökkenések okvetlenül bekövetkez-
nek. (Helyeslés.)

Ezután a Ház úgy általánosságban,
mint részleteiben elfogadta a javaslatot.

A katonai javaslatok.

Budapest, január 20. (A „Torontál”
ered. távirata.) Apponyi Albert grófnak,
a katonai javaslatok ügyében elfoglalt állás-
pontjának helyességét, mint a képviselőház
folyosóján beszéltek, Széll Kálmán minisz-
terelnök tegnap elismerte s hír szerint ebben
az értelemben is fog nyilatkozni a szabad-
elvű párt holnapi értekezletén. Ugyancsak
folyosói hírek szerint Fejérváry Géza
báró honvédelmi miniszter kijelentette, hogy
ebben az esetben lemond, de a javaslato-
kat a Házban még képviselni fogja. A hon-
védelmi miniszter legközelebb Bécsbe uta-
zik s nincs kizárva, hogy az ügy más for-
dulatot vesz.

Rákosi Jenő ünneplése.

Budapest, január 20. (A „Torontál” eredeti
távirata.) Rákosi Jenőnek, a magyar hírlapírók
fejedelmének tiszteletére, főrendiházi taggá való
kinevezetése alkalmából tegnap este fényes ban-
kettet rendeztek az írók és hírlapírók Otthonában.
A lakomán közéletünk tömerdek kitünőségén ki-
vül egész sereg bécsi újságíró jelent meg. Az
első felköszöntőt maga Rákosi Jenő mondta a ki-
rályra, akinek nagy érdemei előtt hódolattal hajlik
meg a magyar zsurnalisztika nevében. Kenedi
Géza Széll Kálmánt köszöntötte fel, aki a leg-
kitünőbb magyar hírlapíróban az egész magyar
sajtót tisztelte meg. Singer Vilmos, a nemzet-
közi sajtósövetség elnöke az első zsurnaliszta-
főrendet üdvözölte benne. Apponyi Albert leg-
jobb barátjának ismeri Rákosit, aki mindig az
eszmény szolgálatában állott s politikai párthoz
soha nem szegődött. Csáky Albin a legifjabb
főrendet éltette, Wlassics Gyula a magyar
sajtót, míg Vészi József a magyar sajtó nevé-
ben köszöntötte Rákosit.

A veszprémi püspök betegsége.

Budapest, január 20. (A „Torontál”
ered. távirata.) Hornig Károly báró vesz-
prémi püspök állapota egyre rosszabbra
fordul. A püspököt az egyházmegye vezetésé-
ben Kemenes nagyprepost helyettesíti.

Nagybeteg képviselő.

Budapest, január 20. (A „Torontál” eredeti
távirata.) Molnár János orsz. képviselő, pápai
prelátus, a néppárt vezére súlyos beteg s
állapota tegnap oly válságosra fordult, hogy az
orvosok katasztrófától tartanak.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 20. (A nagybecskereki
Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az áruk
nagyrészt változatlanok. Déli zárlatkor a
következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.72—7.73
Rozs áprilisra	6.68—6.69
Tengeri (májusra)	5.78—5.79
Tengeri (júliusra)	5.90—5.91
Zab (áprilisra)	6.15—6.16

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Az első esküdtzéki tárgyalás. A nagy-
becskereki esküdtzéknél az első tárgyalás 1903-
ban február 3-ikán lesz, amikor halált okozó
súlyos testi sértés büntetével vádolt Mojszin
István bűnyűjét tárgyalják.

§ Tömeges párbajügyek. A nagybecskereki kir.
törvényszék ma tárgyalta Szekesán Jánosnak
dr. Billitz Béla, dr. Kardos Samu és dr.
Eibeschutz Miksa között lefolyt párbajvétsé-
gét, ugyszintén Szekesán János és Fenyéri
Jakab között lefolyt párbajügyet is. A törvényszék
a mai tárgyaláson Szekesán Jánost 15 napi,
dr. Billitz Bélát 10 napi, dr. Eibeschutz
Mikstát 8 napi, Fenyéri Jakabot és dr. Kardos
Samut pedig egyenkint 5—5 napi államfogházra
ítélte. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, míg
az elítéltek Fenyéri és Szekesán kivételével
felebbezték az ítélet ellen.

Nyilttér.*

Mindenütt kapható

Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító-szer,
a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz
SZALON KÖSZÉN
a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányából.
Legjobb faszén.

Kaphatók:
KURLÄNDER IMRE
fakereskedőnél
a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
Többébb a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz.

7-138

5. sz. betétszerk. 1903.

72-3.2

Hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék elnökének 1903. évi január hó 13-án 63. eln. sz. alatt kelt rendeletével kiküldött bizottság ezennel közzhírre teszi, hogy az eddig telegkönyvezetlen Tor.-Erzsébetlak telepes községre vonatkozólag a helyszínelési eljárás a nevezett községben 1903. évi február hó 4-én d. e. 10 órakor veszi kezdetét.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik a község területén levő ingatlanok telegkönyvi felvételek vagy azokra vonatkozólag szerzett jogok tekintetében érdekelve vannak, hogy kérelmeik és észrevételeik előadása végett, a netalán birtokukban lévő okiratokkal a bizottság előtt megjelenjenek vagy e célra megbízottakat rendeljenek, mivel a bizottság a községen kívül lakó érdekeltekhez a tárgyalásra szóló külön meghívásokat nem fog intézni;

2. különösen azok, akik valamely ingatlant a kataszteri munkálatok tartalmától eltérően birtokolnak, hogy tényleges birtokukat a bizottság előtt igazolják, mivel ellenesetben is, ha a kataszteri felvétel helytelensége hivatalból ki nem derítették, az ingatlan telegkönyvileg annak tulajdonául fog felvétetni, kit a kataszteri munkálatok birtokosoknak felüntetnek;

3. valamint azok, akik a telegkönyvezendő ingatlanokra zálogjogot, dologi terhet (kikötmény) vagy szolgálmi jogot, különösen haszonélvezetet szereztek, hogy mind e jogok bejelentése végett okirataikkal vagy a jogügyletnek jegyzőkönyvbe foglalása végett az illető birtokossal együtt a bizottság előtt jelenjenek meg, mivel különben jogaik a bizottság által figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1903. évi január hó 14-én.

Aradszky Milorád.

Gerle Jakob,
kir. törvényszéki bíró.

Comptoirista,

ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja és jó írása van, helybeli iparvállalatnál felvétetik.

Ajánlatok, fizetési igények megjelölésével, „T. 48.” szám alatt a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. (43-12.9)

Jegyzői teendőikben teljesen jártas, jegyzői oklevéllel bíró egyén alulirotnál, ideiglenesen, azonnal alkalmazást nyer. Feltételek alulirotnál megtudhatók, előreláthatólag rövid idő múlva a segédjegyzői állás üresedésbe jön és megválasztása nincs kizárva.

Szárcsán, 1903. évi január hó 18-án.

73-2.2

Meng József.

körjegyző.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Lovrin község iskolaszékétől.

Pályázat.

Lovrin községben megüresedett községi óvónői állásra pályázat hirdetik.

Javadalmazás: évi 600 korona készpénzfizetés előleges havi részletekben és szabad lakás.

Pályázati határidő: 1903. évi február hó 5-ik napja.

Lovrin, 1903. évi január hó 18-án.

(77-2.1)

Stentzer Adolf,

iskolaszéki elnök.

**Három gyermek mellé
gyermek kertésznő**

(bonne) kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

78-2.1

A párdányi főszozolgabírósaától.

10981. ki. szám 1902.

76-3.1

Pályázati hirdetmény.

Az újpécsi körállatorvosi állás, mely körlethez Újpécs, Csebza, Dinyás, Gyűlvész, Ivánda és Szerbszentmárton községek tartoznak, elhalálozás folytán üresedésbe jöven, arra pályázatot hirdetek s felhívom az érdekelteket, akik ezen 800 koroná évi fizetés és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal egybekötött állást elnyerni óhajtnak, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket 1903. évi január hó 31-éig hivatalomhoz annál inkább benyújtsák, mert a később érkezők figyelembe nem vételnek.

A választás határnapja később fog általam kiüzetni.

Párdányban, 1902. évi december hó 29-dikén.

A párdányi járás főszozolgabírája.

Elsőrendű magyar**tenyész-bikák**

2 és 3 évesek, áll. törzskönyvezett gulyából, eladók.

Felállítás 40 darab.

Solymos Gusztáv

Törökbecsén.

GYOMORBAJOSOKNAK.

Mindazoknak, kik meghűlés, gyomortulterhelés, hiányos táplálkozás vagy nehezen emészthető túlforró vagy hideg ételekkel, vagy rendetlen életmóddal gyomorbajt:

gyomorkatarrust, gyomorgörcsöt, gyomorfájást, emésztési zavarokat, elnyalkásodást stb.

szereztek, ezennel kitűnő háziért ajánlunk. Ez az évek óta előnyösen ismert, az emésztést elősegítő és vértisztító szer a

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bor.

Ez a gyógyfü-bor kitűnő gyógyhatásának elismert füvekből és jó borból készül: erősíti és élteti az egész emésztőszervezetet, amékkül, hogy hajtó hatása lenne. Ez a gyógybor eltávolít minden zavart a véréredényekből, megtisztítja a vért a betegséget okozó anyagoktól és új vér képzésére elősegíti.

A gyógybornak még idejekorán való használata a kezdődő gyomorbajt csirájában fojtja meg. Nem kellene tehát késlekedni használatát más gyomorrontó, az egészséget veszélyeztető szerek vétele előtt igénybe venni. Akárhányszor már első használat után eltűnt minden gyomorbajt jelző szimptomát, mint: a fejfájást, gyomorgörcsöt, felfúvódást, hányással járó rosszulletét, mely krónikus különösen régi bajoknál annál hevesebben szokott föllépni.

A székrekedést és ennek kellemetlen következményeit, mint: szorulást a vesében, a májban való vértolulást, szivdobogást, álmatlanságot stb., a gyógybor gyorsan és enyhén megszünteti. A gyógybor elmulasztja a rossz emésztést, az emésztési szerveket könnyű kiválás által szinte megújítja és megszabadítja a gyomrot és beleket a káros anyagoktól.

Soványág, sápadtság, vérszegénység, elerőtlenedés többnyire a rossz emésztés, hiányos vérképzés és a máj beteges állapotának következményei. Teljes étvágytalanság mellett elernyedés és kedélylehangoltság, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjszakák következtében az ilyen betegek gyakran lassan elenyvednek. A gyógyfü-bor a meggyöngült életérőt helyreállítja. — A gyógyfü-bor növeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, megjavítja a vérképzést, megnyugtatja az izgatott idegeket és a betegnek új erőt, új életet ad. Ezt számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja.

A gyógyfü-bor kapható 3 és 4 koronás palackokban a következő helységek gyógyszeráraltan, u. m.: Nagybecskerek, Elemér, Román-Écska, Mosorin, Józseffalva, Csurog, Gyurgyevo, Bács-Tisza, Földvár, Kumán, Melence, Bégaszentgyörgy, Istvánföld, Ernesztváza, Bótos, Gyurgyevo, Bács-Jarkovác, Farkasd, Perlasz, Titel, Szlankamén, Uj-Karlovit, F.-Kovil, Kacs, Temerin, Bács Szent-Tamás, Török-Becse, Uj-Becse, Basahid, Torda, Szerb-Íltebe, Ó Becse, Franyova, Párdány, Szakula, India, Pétervárad, Ujvidék, stb., ugymint valamennyi helységében Ausztria-Magyarországnak.

A nagybecskereki gyógyszeráralt szállítás eredeti árákon 3 és több üveg gyógyfübort Ausztria-Magyarország minden helységébe.

(14-10.1)

Utánzatoktól óvakodjunk!

Mindenki rendeljen

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bort.